

Reglement betreffende het algemene kader van het intern controlesysteem

I. Definities en algemene bepalingen

Art. 1. Voor de toepassing van dit reglement gelden de volgende definities:

- gemeentelijke entiteit : gemeentelijke administratieve diensten en administratieve organen die onder het gezag van de gemeentelijke overheid staan.
- interne audit : een onafhankelijke en objectieve activiteit ter zekerheid en advisering die tot doel heeft waarde toe te voegen en de organisatie en het functioneren van de organisatie waarop zij betrekking heeft, te verbeteren. Het hoofddoel van de interne audit is het beoordelen van de werking, effectiviteit en efficiëntie van het intern controlesysteem.
- risicomangement: een geïntegreerd proces voor het identificeren, beoordelen en controleren van het optreden van risico's om redelijke zekerheid te verkrijgen dat de doelstellingen van de gemeentelijke entiteit worden bereikt.

Art. 2. Dit reglement is van toepassing op de gemeentelijke entiteit.

Art. 3. De gemeentesecretaris stelt het intern controlesysteem vast overeenkomstig de artikelen 263*duodecies* en 263*terdecies* van de Nieuwe gemeentewet en de bepalingen van dit reglement. Het intern controlesysteem werd opgestart in zitting van de gemeenteraad van 29 september 2016.

Art. 4. Dit reglement betreffende het algemene kader van het intern controlesysteem binnen het gemeentebestuur van Anderlecht geeft uitvoering aan de artikelen 263*undecies*, 263*duodecies* en 263*terdecies* van de Nieuwe gemeentewet.

Art. 5. De details en concrete modaliteiten die in het handboek "de uitvoering van de interne controle", dat als bijlage bij dit reglement is gevoegd, zijn vastgelegd, zullen opnieuw worden geëvalueerd in functie van de behoeften van het gemeentebestuur van Anderlecht, aangezien interne controle een dynamisch en iteratief proces is.

II. Taakomschrijving en doelstellingen

Art. 6. Interne controle is een geïntegreerd en transversaal proces, dat alle personeelsleden aangaat, en bedoeld is om risico's aan te pakken en redelijke zekerheid te verschaffen dat de doelstellingen worden bereikt. Het intern controlesysteem wordt daarom door alle betrokkenen uitgevoerd en heeft de volgende doelstellingen, zoals uiteengezet in de Nieuwe gemeentewet:

- 1° het bereiken van de doelstellingen (en dus de risicobeheersing);
- 2° de naleving van de wetgeving en procedures;
- 3° de beschikbaarheid van betrouwbare financiële en beheersinformatie;
- 4° het efficiënte en economische gebruik van hulpbronnen;
- 5° de bescherming van activa;
- 6° de preventie van fraude en fouten.

Art. 7. Het gemeentebestuur van Anderlecht en zijn diensten volgen een intern controlesysteem dat aangepast is aan hun opdrachten en structuur.

III. Werking en beginselen van interne controle

Art. 8. Het intern controlesysteem is gebaseerd op concepten en technieken die het gemeentebestuur verwerft en onderhoudt op het vlak van deskundigheid. Dit proces wordt echter bepaald door de gedeelde kennis van de verschillende kernprocessen van het bestuur, die daarom beschreven en gepubliceerd moeten worden.

Het intern controlesysteem wordt via verschillende componenten geïmplementeerd:

1) De beheersomgeving: een organisatorisch kader waarin ieders rollen en verantwoordelijkheden duidelijk zijn gedefinieerd, het HR-beleid en de HR-praktijken worden bepaald volgens de waarden van het bestuur en, ten slotte, de stijl en filosofie van het management de basis vormen van het bestuur;

2) Doelstellingen: Om efficiënt en harmonieus te kunnen werken, moeten doelstellingen worden vastgesteld en geïntegreerd in de verschillende activiteiten van het bestuur, waarbij rekening wordt gehouden met alle betrokkenen;

3) Identificatie van risicogebeurtenissen: het gemeentebestuur moet zich bewust zijn van de risico's waarmee het wordt geconfronteerd en deze beheersen. Daartoe moeten er mechanismen worden ingevoerd om deze laatste te identificeren en regelmatig te herzien;

4) Beoordeling van deze risico's: de vastgestelde risico's moeten zodanig worden geanalyseerd dat zij dienovereenkomstig kunnen worden behandeld;

5) Risicobeheer door middel van controleactiviteiten: er worden instrumenten en procedures ingevoerd om ervoor te zorgen dat de risico's, die het bestuur loopt, onder controle worden gehouden;

7) Informatie en communicatie: relevante en betrouwbare informatie is op het juiste moment beschikbaar voor elke werknemer, zodat de opdrachten kunnen worden uitgevoerd;

8) Beheer van de interne controle: er moet regelmatig toezicht worden gehouden op het intern controlesysteem om de doeltreffendheid ervan te waarborgen.

Art. 9. Het intern controlesysteem moet daarom ten minste het volgende voorzien:

- een organisatie met een duidelijke omschrijving van verantwoordelijkheden, met voldoende middelen en vaardigheden, passende procedures, informatiesystemen, instrumenten en praktijken;
- de interne verspreiding van relevante en betrouwbare informatie, waarvan de kennis iedereen in staat stelt zijn verantwoordelijkheid te nemen;
- een systeem om de belangrijkste identificeerbare risico's in verband met de doelstellingen van het bestuur vast te stellen en te analyseren en ervoor te zorgen dat er procedures zijn om deze risico's te beheren;
- controleactiviteiten die in verhouding staan tot de specifieke uitdagingen van elk proces en bedoeld zijn om de risico's te beperken die van invloed kunnen zijn op de verwezenlijking van de doelstellingen van het bestuur;
- het voortdurende toezicht op het interne controlesysteem en de regelmatige evaluatie van de werking ervan. Een dergelijk toezicht, dat een beroep kan doen op de interne audit indien deze bestaat, kan leiden tot de aanpassing van het interne controlesysteem, bij gebreke waarvan jaarlijks een zelfevaluatie van het intern controlesysteem wordt gepland.

IV. Werkomgeving

Art. 10. Het intern controlesysteem omvat alle diensten van het gemeentebestuur van Anderlecht,

alsook hun activiteiten, processen of projecten op alle niveaus. Het bestuur verbindt zich ertoe, onder de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en schepenen, alle maatregelen te treffen om dit systeem duurzaam efficiënt te maken. Het verbindt zich er ook toe om duidelijk en regelmatig te communiceren over de goedgekeurde richtlijnen en doelstellingen op het gebied van interne controle. Op die manier erkent het bestuur dat zij een systeem voor de voortdurende verbetering van de controle aan het implementeren is.

Art. 11. De taken van de referent "interne controle" worden uitgevoerd in overeenstemming met het jaarlijks actieplan dat gevalideerd wordt door de interne controlestuurgroep of worden opgestart op verzoek van de gemeentesecretaris, in overleg met de interne controlestuurgroep en het directiecomité, afhankelijk van de eisen van het moment.

Art. 12. Het intern controlesysteem, hoe goed ontworpen ook, kan geen absolute garantie bieden dat de doelstellingen van het bestuur zullen worden bereikt. Elk intern controlesysteem heeft immers inherente beperkingen. De waarschijnlijkheid van het bereiken van de doelstellingen is niet alleen afhankelijk van dit systeem, maar is ook onderhevig aan verschillende factoren zoals externe invloeden of disfuncties die zich kunnen voordoen als gevolg van menselijk falen of simpelweg fouten.

Bovendien zal bij elke controlemaatregel rekening worden gehouden met de kosten/baten van de uitvoering ervan, om te voorkomen dat er een duur en volstrekt onevenredig systeem voor het vastgestelde risico wordt opgezet, ook al betekent dit dat het risico moet worden aanvaard.

V. Vaardigheden en verantwoordelijkheden

Art. 13. Aangezien de interne controle betrekking heeft op het gehele gemeentelijke entiteit, worden de verschillende verantwoordelijkheden in de onderstaande tabel weergegeven.

WIE ?	ROL/VERANTWOORDELIJKHEID
Gemeentesecretaris	<ul style="list-style-type: none"> - Als eindverantwoordelijke voor het intern controlesysteem is de gemeentesecretaris verantwoordelijk voor de organisatie en werking van het intern controlesysteem, in overleg met de Stuurgroep Interne Controle. - In die zin ontwikkelt hij een langetermijnvisie en -strategie op het gebied van interne controle. - Hij zorgt voor de coördinatie en planning van de taken van de interne controleverantwoordelijke. - Hij informeert de raad over de uitvoering van de interne controle. - Hij brengt jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad over het intern controlesysteem. - Hij zorgt ervoor dat directeurs en diensthoofden de aanbevelingen uit de interne controleverslagen uitvoeren.
Directiecomité	<ul style="list-style-type: none"> - Het directiecomité neemt deel aan de reflectie over de implementatie van het intern controlesysteem. - Het volgt het interne controlesysteem op. - Het ziet toe op de transversale uitvoering van de aanbevelingen uit de interne controleverslagen. - Het stelt opdrachten voor die bijdragen tot de uitvoering van het intern controlesysteem.

College van burgemeester en schepenen	<ul style="list-style-type: none"> - Het college keurt het reglement betreffende het intern controlesysteem goed. - Over het internecontrolesysteem wordt jaarlijks verslag uitgebracht aan het college. - Het kader van het intern controlesysteem wordt op voorstel van het college door de raad goedgekeurd. - Het college neemt, op voorstel van de gemeentesecretaris, nota van de uitvoering van de aanbevelingen die zijn gedaan met betrekking tot het intern controlesysteem.
Gemeenteraad	<ul style="list-style-type: none"> - De raad hecht zijn goedkeuring aan het reglement betreffende het internecontrolesysteem. - Het intern controlesysteem maakt het voorwerp uit van een jaarverslag aan de raad. - Het kader van het intern controlesysteem wordt op voorstel van het college door de raad goedgekeurd.
Elke werknemer	<ul style="list-style-type: none"> - Iedereen neemt deel aan het denkwerk over en de implementatie van het intern controlesysteem, waardoor een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de doelstellingen van het systeem worden bereikt en dat de risico's worden beheerst. - Iedereen neemt deel aan de formalisering van processen en procedures, waardoor een continue verbetering van de controle gewaarborgd is.
Stuurgroep "interne controle"	<ul style="list-style-type: none"> - De stuurgroep bepaalt de prioriteiten voor het versterken en optimaliseren van het intern controlesysteem. - Hij bepaalt de planning voor dit doel en zorgt voor de opvolging ervan. - Hij fungeert als interface voor alle communicatie en rapportering over het intern controlesysteem. - Hij bespreekt mogelijke risicobeheersingsmaatregelen. - Hij houdt toezicht op het voorgestelde uitvoeringsproces. - Hij stelt verslagen op voor het college/de raad.
Referent "interne controle"	<ul style="list-style-type: none"> - De referent is verantwoordelijk voor een systematische aanpak van het documenteren van processen, het ontwikkelen van risicomatrixen, rapportering, enz. - Hij verzamelt de nodige kennis over de te hanteren methodologie door voorstellen te doen voor innovatie, verdieping en professionalisering van de interne controle. - Hij ondersteunt projectmanagers bij de ontwikkeling van verbeterprojecten. - Hij volgt de planning en het tijdschema voor de ontwikkeling van het interne controlesysteem op en herziet deze indien nodig. - Hij bespreekt de voortgang van de werkzaamheden en de resultaten van de verschillende projecten met de projectmanagers en de eventuele obstakels die zich daarbij voordoen.

	<ul style="list-style-type: none"> - Hij rapporteert - samen met de projectmanagers - aan de gemeentesecretaris en de stuurgroep. - Hij ontwikkelt een methodologie en interne controle-instrumenten die de risicoanalyse, de risicobeoordeling en het managementsysteem ondersteunen.
Auditcomité	<p>Binnen de administratie kan een auditcomité worden opgericht.</p> <p>Dit comité zou de vorm krijgen van een specifieke commissie die tot taak zou hebben ervoor te zorgen dat de interne of externe auditors hun taken volledig objectief, vrij en onafhankelijk kunnen uitvoeren.</p> <p>De belangrijkste taken van het comité zijn het verlenen van bijstand aan de gecontroleerde entiteiten om ervoor te zorgen dat dit gebeurt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de kwaliteit en betrouwbaarheid van de activiteitenverslagen en het controlesysteem op de dienstverlening dat door de medewerkers is opgezet; - de efficiëntie van het intern controlesysteem; - de efficiëntie en effectiviteit van de auditprocessen; - de toepassing van de geldende wetten en wetgeving.
Referent "interne audit"	<p>De opdracht van het auditcomité zou kunnen bestaan uit het verstrekken van analyses, evaluaties en aanbevelingen aan het auditcomité over het intern controlesysteem, het risicobeheer en het bestuur van de administratie.</p>

VI. Vertrouwelijkheid

Art. 14. De documenten en rapporten die in het kader van de interne controlemissie ter attentie van de gemeentesecretaris worden opgesteld, zijn vertrouwelijk. De in dit verband verzamelde informatie is eveneens vertrouwelijk.

De referent "interne controle" garandeert de vertrouwelijkheid van de opdracht die hij of zij uitvoert in alle objectiviteit en onpartijdigheid.

§ 1. Onverminderd de eerbiediging van het beroepsgeheim en de geheimhoudingsplicht, verbinden personen zich ertoe in het kader van dit reglement de verordening van het Europees parlement en de raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (algemene verordening gegevensbescherming) na te leven. In dit verband verbinden personen zich ertoe, onverminderd de rechten die in de algemene verordening betreffende gegevensbescherming aan de betrokkenen worden toegekend, persoonsgegevens te verwerken met inachtneming van de strikt noodzakelijke voorzorgsmaatregelen om ervoor te zorgen dat alleen personen die deze in het kader van de uitvoering van deze verordening rechtmatig nodig hebben, toegang tot deze gegevens kunnen krijgen.

Men beperkt deze verwerking tot de behoeften van het onderwerp van dit verdrag. Men verbindt zich ertoe de personen van wie men de persoonsgegevens in het kader van dit verdrag verwerkt, op transparante wijze te informeren.

§ 2. De betrokkenen zullen alle rechten kunnen uitoefenen die hun zijn toegekend op grond van de

algemene verordening inzake gegevensbescherming (recht van toegang, rectificatie, verwijdering, enz.) binnen de grenzen van de mogelijkheden van het geval en in overeenstemming met de algemene verordening inzake gegevensbescherming.

§ 3. Persoonsgegevens moeten worden vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de onder deze verordening vallende activiteit.

VII. Beoordeling

Art. 15. Het reglement en de uitvoering ervan worden jaarlijks geëvalueerd door de gemeenteraad op basis van een schriftelijk verslag.

Het verslag moet met name de uitvoering van het actieplan voor interne controle omvatten.

De verantwoordelijke van de interne controle is belast met het opstellen van het evaluatieverslag.

Het rapport wordt per e-mail naar de gemeentesecretaris gestuurd.

VIII. Slotbepalingen

Art. 16. Dit reglement treedt in werking op 29 november 2019.